

2 Juli 2011

Rotterdam

Geachte aanwezigen, ik dank u voor de mogelijkheid om hier aanwezig te zijn in Rotterdam; het is een groot genoegen om hier te kunnen spreken over het thema "*Somalia towards 2020*"

Mijn naam is Hassan Shire Sheikh en ik leid een mensenrechten netwerk genaamd '*The East and Horn of Africa Human Rights Defenders Project*'

. De East and Horn of Africa Human Rights Defenders Project (EHAHRDP) is actief in 10 landen en 2 'territoria' in Oost Afrika en de Hoorn van Afrika, waaronder Somalië.

Ik kom uit Somalië maar heb de afgelopen 11 jaar in Canada en Oeganda gewoond. Gedurende die 11 jaar heb ik niet naar Mogadishu kunnen afreizen, maar via familie, vrienden en collega's en met name ook via mijn werk waarin ik mij inzet voor de veiligheid van mensenrecht activisten, heb ik toch een nauwe band kunnen houden met Somalië.

Mensenrechten activisten zijn mensen die zich inzetten voor de internationaal erkende mensenrechten bijvoorbeeld door middel van getuigenissen en lobby. Omdat het werk van mensenrechten activisten vaak de status quo ter discussie stelt, worden zij dikwijls slachtoffer van intimidatie of geweld. EHAHRDP gelooft dat activisten niet alleen moeten staan en helpt hen onder andere via het veiligheidsprogramma: zo kunnen activisten altijd met een noodnummer bellen en geven onze veiligheidsexperts advies over hoe het beste om te gaan met de risico's.

Mensenrechten activisten in verschillende landen worden geconfronteerd met verschillende risico's, maar in Somalië zijn de mogelijkheden voor mensenrechten activisme erg beperkt. De mannen en vrouwen die de moed hebben om mensenrechtenschending door onder andere Al-Shabaab en andere milities in zuid en centraal Somalië aan te kaarten, hebben extra steun nodig om hun werk te kunnen blijven doen. Door middel van veiligheidstrainingen probeert

EHAHRDP de Somalische activisten te steunen bij het analyseren van hun eigen veiligheidssituatie en het maken van adequate veiligheidsplannen om de risico's die verbonden zijn aan hun werk te minimaliseren. Verdere steun kan bijvoorbeeld bestaan uit het vervangen van gestolen apparatuur, het aanschaffen van beveiligingsmateriaal (bv hekken), maar ook het verlenen van psychologische hulp voor activisten of hun familieleden. Indien er sprake is van zeer acuut gevaar, dan faciliteren wij een veilig onderkomen binnen of buiten Somalië, en ondersteunen wij de activist bij een eventuele asiel aanvraag bij de *UNHCR*.

EHAHRDP blijft zicht inzetten voor de mensenrechten in Somalië. Zo hebben wij onder andere in contacten met de onafhankelijke Somalië expert van de VN, en recentelijk met de *International Contact Group* en de VN Veiligheidsraad, telkens opgeroepen

tot de ontwikkeling van

een effectief veiligheidsbeleid ten behoeve van zowel de bevolking van Somalië als specifiek de Somalische mensenrechten activisten.

Heel in het kort is dit was EHAHRDP doet om de Somalische mensenrechten activisten te ondersteunen, maar ik wil u met nadruk vragen ook na te denken wat u kunt doen om deze activisten te steunen in hun strijd voor een nieuw Somalië met politieke stabiliteit, vrije pers, respect en veiligheid voor vrouwen en veiligheid voor alle Somalische burgers. Vertrouw niet op de milities en sektes om een vrij en stabiel Somalië te creëren, maar steun de organisaties en mensen die vechten voor een Somalië waarin ruimte is voor alle Somaliërs en hun vrijheden en mensenrechten, en steun eerlijke verkiezingen en dié professionele kandidaten die dit doel nastreven in de Federale verkiezingen in 2012.

Aan het begin van mijn toespraak zei ik dat ik al 11 jaar niet in Mogadishu ben geweest, maar vorige maand kreeg ik de kans door een uitnodiging van de *Transnational Federal Government* (TFG) om deel te nemen aan een consultatie proces in Mogadishu. Het was een hectische en emotionele reis maar het was enorm bevredigend om te zien dat het leven in Mogadishu niet stil staat en dat de burgers in de door de TFG gecontroleerde gebieden in redelijke veiligheid kunnen leven.

Ook persoonlijk was het een belangrijk moment, om weer op Somalische bodem te kunnen staan en door Mogadishu te kunnen lopen. Toch wil ik benadrukken dat ik mijn leven niet 'on hold' heb gezet de afgelopen 11 jaar. Veel van ons hier hebben Somalië moeten ontvluchten

vanwege de oorlog en voor ons allemaal, zelfs voor diegenen die in de diaspora zijn geboren, heerst er vaak een gevoel dat het verblijf hier van tijdelijke aard is. Wanneer je gedwongen bent om huis en haard te verlaten, is het begrijpelijk dat de wens om terug te keren in belangrijke mate onze identiteit bepaalt. Deze wens leidt er toe dat vluchtelingen en migranten in twee werelden tegelijk leven: je leeft in je nieuwe thuisland maar je blijft Somalië als je thuis ervaren. Ik zou u willen adviseren om deze gedachte zoveel mogelijk los te laten en volledig onderdeel te worden van de samenleving waarin u nu leeft; dit zijn de landen die u een nieuw thuis hebben aangeboden zonder oorlogsgeweld. We weten dat u ook wilt investeren in uw land van herkomst, iedereen draagt bij via remittances. We hebben een grote uitdaging om daar waar nodig en noodzakelijk met een stem te spreken, zodat Somalië weer van onszelf kan worden. als dit lukt draagt de Diaspora een essentiële manier bij aan democratie, vrede en ontwikkeling. Door al onze individuele ervaringen lijkt het soms of we vertrouwen in ons land en in elkaar verloren hebben, maar wat we zelf hebben veroorzaakt kunnen we ook zelf veranderen.

Dit nieuwe land heeft een grote en complexe samenleving en hoewel de nieuwe samenleving wellicht soms moeilijk kan zijn, ben ik er van overtuigd dat als het een kans krijgt, je nieuwe land ook jou kansen kan geven en je thuis kan laten voelen. Leef je leven waar je ook bent, leer de taal van de mensen die je omringen, leer van het onderwijs en draag bij aan de lokale economie door middel van arbeid en investeringen. Creëer een financiële toekomst voor jezelf hier in je nieuwe land zodat jij en jouw familie een bevredigend leven kunnen hebben.

Integreren in de samenleving betekent niet dat je jezelf verliest of je verleden afwijst. Je identiteit verliezen kan niet. Omhels je Somalische identiteit – onze rijke cultuur en geschiedenis, onze taal, kleding, liederen – die komen uit Somalië en zijn gegroeid vanuit wie wij zijn als mens. De Somalische identiteit verrijkt de wereld en als vluchtelingen en migranten dienen wij als ambassadeurs van onze rijke cultuur en onze wens voor een stabiel Somalië. Als je goed geïntegreerd bent betekent het ook dat je een betere bijdrage aan de toekomst van Somalië kunt leveren omdat je met twee werelden goed verbonden bent: de Nederlandse en de Somalische wereld.

Ik vind het dan ook geweldig dat u deze bijeenkomst en workshops heeft georganiseerd. Ik krijg hoop en energie als ik de Somalische jeugd een actieve rol zie opeisen en hen kritische vragen hoor stellen over de toekomst van Somalië. Projecten zoals het net opgerichte *Europes e Diaspora Platform for Development* dragen bij aan het ontstaan van een nieuw Europees multiculturalisme, één die de Europese samenleving waarin jullie wonen verrijkt en tegelijkertijd de ontwikkeling van Somalië ondersteunt. Op deze manier kunnen jullie en jullie kinderen een gezonde toekomst tegemoet zien, hetzij hier in Europa of in een nieuw Somalië.

Ik dank u nogmaals voor uw interesse, uw toewijding en uw geestdrift. Het is een eer om het forum nu officieel te mogen openen.